

Kriitilise tähtsusega toorainete määrus: nõukogu võttis vastu läbirääkimisseisukoha

Nõukogu võttis täna vastu oma seisukoha (läbirääkimisvolitused) kavandatava määru suhtes, millega sätestatakse kriitiliste toorainete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik. Seda tuntakse paremini

kriitilise tähtsusega toorainete määruna. Selle määrulega püütakse ära kasutada nii ühtse turu kui ka partnerluse tugevad küljed, et mitmekesistada kriitilise tähtsusega toorainete tarneahelaid, mis praegu sõltuvad vähestest kolmandatest riikidest pärit impordist.

Nõukogu seisukohas seatakse suuremad eesmärgid seoses ringlussevõetud ja töödeldud toorainetega, tugevdatakse kestlikkuse kriteeriume, kohandatakse lubade andmise protsessi ja käsitletakse liikmesriikide kohustusi, et tagada nende erinevate olukordade arvesse võtmine.

Toorainete osas on Euroopa käekäik peamiselt väikese arvu kolmandate riikide meelevaldas. Toorainete määrulega soovime oma autonoomia tagasi saada Euroopale omasel moel: kaevandades oma maavarasid kestlikul viisil, tagades võimalikult suures ulatuses ringlussevõtu ja tehes koostööd samaselt meelestatud kolmandate riikidega, et edendada nende arengut ja tagada kestlikkus, kindlustades samal ajal meie tarneahelad.

Rootsi energia-, ettevõtlus- ja tööstusminister ning asepeaminister Ebba Busch

Sise- ja välisarnete tagamine

Kavandatavas määru uuritakse selle küsimuse sise- ja välismõõdet, et tagada selliste toorainete tarned, mis on meie majanduse ning eelkõige rohe- ja digipöörde jaoks kriitilise tähtsusega. Komisjoni ettepanekus seati Euroopa toorainete osakaalu suurendamiseks neli eesmärki:

- vähemalt 10% ELi aastastest tarbimisest tuleb katta ELis kaevandatud toormega
- vähemalt 40% ELi aastastest tarbimisest tuleb katta ELis töödeldud toormega
- vähemalt 15% ELi aastastest tarbimisest tuleb katta liidus ringlusse võetud toormega
- ühest kolmandast riigist tohib tarnida maksimaalselt 65% iga strateegilise tooraine liidus aastas ükskõik millises asjakohases töötlemisetapis tarvitavast kogusest

Nende eesmärkide saavutamiseks kehtestatakse määru loetelu 34st kriitilise tähtsusega toorainest, millest 16 loetakse ka strateegilise tähtsusega tooraineteks, ning mitu meetet meie praegusest sõltuvusest tuleneva riski vähendamiseks. Nende meetmete hulka kuuluvad strateegilisteks peetavate projektidega seotud loamenetluste lihtsustamine, riiklikult määratud kontaktpunktid, riskianalüüs, liikmesriikide maavarauuringute kavad, investeringud teadusuuringutesse, innovatsiooni ja oskustesse ning keskkonna kaitsmine, edendades toorainete ringluspõhisust ja kestlikkust.

Ülemaailmsel tasandil määratakse määru kindlaks meetmed kriitilise tähtsusega toorainete impordi mitmekesistamiseks. Need hõlmavad koostöö tugevdamist ja partnerluse loomist usaldusväärsete riikidega, et edendada nende arengut, kindlustades samal ajal tarneahelad Euroopa jaoks.

Määru luuakse nõuandev organ, Euroopa kriitiliste toorainete nõukogu, kes nõustab komisjoni strateegiliste projektide valikul ja määru muudes aspektides.

Nõukogu seisukoht

Kuigi nõukogu jagab komisjoni ettepaneku eesmärke, pakub ta välja mitmeid täiustusi, et võtta arvesse liikmesriikide erinevaid olukordi. Eelkõige nõukogu

- tõstab töötlemis- ja ringlussevõtuvõimsuse sihttasemeid: 40%-lt 50%-le töötlemise puhul ja 15%-lt 20%-le ringlussevõtu puhul
- lisab strateegiliste toorainete ja kriitilise tähtsusega toorainete loetelusse boksiidi/alumiiniumoksiidi/alumiiniumi
- kutsub üles ajakohastama kriitilise tähtsusega ja strateegiliste toorainete loetelu sagedamini (vähemalt iga kolme, mitte nelja aasta tagant)
- tugevdab riiklike kestlikkuse ja ringluspõhisuse meetmeid, nagu:
  - suure toorainete eraldamise potentsiaaliga toodete taaskasutamise suurendamine
  - teisest kriitilise tähtsusega toorainete jäätmetest eraldamise soodustamine
  - selliste kaevandamisjäätmete hoidlate kindlakstegemine, kus saab teiseseid tooraineid jäätmetest eraldada
  - olemusringi lõppu jõudnud toodetest magneti eraldamise edendamine
- võtab nõuetekohaselt arvesse iga riigi erinevaid haldussüsteeme; see võimaldab liikmesriikidel määrata ühe või mitu kontaktpunkti (näiteks piirkondades). Liikmesriigid peaksid siiski aitama projektiarendajatel need määratud kontaktpunktid spetsiaalsel veebisaidil kindlaks teha
- hõlbustab strateegiliste projektidega seotud loamenetlust
- vabastab riiklike maavarauuringute programme läbiviimise kohustusest need liikmesriigid, kellel puuduvad asjakohased geoloogilised tingimused ja kes seda tõendavad
- tagab siseturu tõrgeteta toimimise, nähes ette rangemad järelevalvekohustused seoses konkurentsiga ja toorainete vaba liikumisega
- lisaks selgitab kriitilise tähtsusega toorainete nõukogu rolli, tagades suurema kooskõla teiste sarnaste organitega (nt kiibimääru sätestatud nõukoda). Samuti luuakse toorainete nõukogu alarühm, et arutada küsimusi, mis on seotud üldsuse teadlikkusega kriitilise tähtsusega toorainete projektidest ja nende aktsepteerimisega üldsuse poolt, ning veel üks alarühm, et arutada meetmeid, millega edendada ringluspõhisust, ressursitõhusust ja kriitilise tähtsusega toorainete asendamist

Järgmised sammud

Täna kokku lepitud volitustega muudetakse nõukogu läbirääkimisseisukoht ametlikuks. Sellega antakse nõukogu eesistujariigile volitused pidada Euroopa Parlamendiga läbirääkimisi, mis algavad niipea, kui parlament on oma seisukoha vastu võtnud.

- [Komisjoni ettepanek](#)
- [Läbirääkimisvolitused](#)

See dokument on praegu kättesaadav ainult järgmistes keeltes:

[EN](#)

[Kriitiliste toormete määrus \(Infograafik\)](#)

Kriitiliste toormete määrus (Infograafik)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press